VI SES I SILLERUD

SILLERUDS NYTT

DECEMBER 2000 SILLERUDSNYTT ÅRGÅNG 1 NR 1

SENASTE NYTT

Ett lokalt blad för hela Sillerud !!!

* ***Håll till godo***
* ***Tyck till !***
* ***Väl mött***

Ur innehållet:

Ledarsida.....Rune Sköllerhag
Nya predikoturer.....Silleruds församling
Julmarknad på Hemb.går'n..Silleruds Hembygdsförening
Sportfronten.....Silleruds IF
Lusserocken.....Silleruds BåtsällskapIDUN
Aktiva hästkrafter.....Silleruds Travklubb
Skolfronten.....Bygdens bägge skolor
Julmarknad i Göteborg.....Idé och Hantverk
Ny förening.....Silleruds Framtidsgrupp

TEMA :

Skansen - ett kulturarv värt att bevara

" De befästningsanläggningar som byggdes under andra världskriget i Sverige och främst de försvarsverk som anlades i gränstrakterna av Värmland hade till uppgift att fungera som fördröjning för fientligt förband.....De här gränsnära befästningarna som byggdes i Värmland under 1940-45 tillhör de fasta försvarsverken som idag inte anses ha något militärt värde för försvaret.....Nu står skansarna inför en avveckling.. ..En utveckling som skulle utplåna viktiga spår i vår historia", skriver Christer Persson i en artikel med anledning av att hans projekt – inventering, om skansars bevarande och deras utvecklingsmöjligheter, nu går mot sitt slut.

Läs vidare hans artikel.

GOD DAG!

Du håller i handen ett enkelt, men dock historiskt dokument. Ett informationshäfte där den nyskapande intressekonstellationen SILLERUDS FRAMTIDSGRUPP har ambitionen att informera om sitt arbete med för bygden aktuella frågor, men dessutom ge våra föreningar och företag såväl som enskilda möjligheten att informera, annonsera och tycka till om saker och ting.
OBSERVERA! Detta första nummer är blott och bart en tankeväckare, ett embryo i sin linda, förhoppningsvis närd av Dina goda idéer växande till en, till form och innehåll ändamålsenlig produkt.
Bortsett från de praktiska och ekonomiska fördelarna alla intressenter kan vinna genom gemensam distribution av information till sillerudsborna, så tror vi att detta att samla våra föreningar under ett gemensamt tak, kan leda till bättre förståelse, bättre samarbete och därmed bättre uppbackning av varandras verksamheter.
I nuläget är tanken att informationsbladet skall utkomma fyra gånger per år så börja redan nu inventera **Ditt** förråd av **GODA IDÉER FÖR SILLERUD.**

Tiderna har förändrats. Medlemskapet i EG har flyttat beslutsfattandet ett steg uppåt med översta pinnen i Bryssel. Man har också en känsla av att viktiga frågor för att drivas igenom måste uppbackas av en kraftfull opinion. Det har blivit livsviktigt att ute i periferin bevaka våra intressen om vi ska överleva. Det är dags att lägga Jantelagen åt sidan, inte misstänksamt bevaka den egna föreningens snäva revir, utan med varmt hjärta gynna allt som gagnar Sillerud. **ENADE VI STÅ MEN SÖNDRADE VI FALLA!**
För att enkelt exemplifiera vad jag menar, så kan vi tänka oss vad som hänt om Du och jag och ett par tusen årjängsbor samlats på torget i Årjäng till manifestation för jourens bevarande vid Vårdcentralen i Årjäng.
Vi gnyr lite misslynt ute i buskarna och låter våra kommunpolitiker kämpa förgäves mot de tunga byråkraterna. **VI FÅR DE BESLUT VI FÖRTJÄNAR!**
Ytterligare ett dråpslag av den digniteten kan väl vi innevånare i Årjängs kommun knappast tolerera utan ordentlig strid?
Kanske kan det samverkande föreningsliv denna skrift efterlyser generera en kraftfull samverkan med samma krafter i våra grannsocknar när det ånyo brinner i knutarna på kommunplanet.

Vår föreningsgård Tjolitta är i behov av upprustning och det arbetas på detta. Det ordnas danstillställningar där (nästa blir på vårkanten) i syfte att få in medel till föreningsgården och vi kan ju leka med tanken att 300 sillerudsbor ginge ut för att roa sig en kväll samtidigt kännande tillfredställelsen att ca 25000 kronor gått till Tjolittas förskönande, ett Tjolitta som ännu nämns med nostalgisk emfas långt bort i Värmland. **LEK MED TANKEN!**

Några intressanta frågor i nuläget:
Var finns företag intresserade av att etablera sig i det företagshus vi så gärna vill se realiserat bort i Utängan? Har Du några kontakter?
Hur ser bygdekontorets framtid ut? Vad händer med vår kyrka? Kommer Silleruds församling att fortleva i nuvarande form? Får vi någon ny präst? Blir de återupptäckta skansarna i Sandaholm en turistattraktion nästa sommar? Apropå Sandaholm så är vi förstås nyfikna på nya ägarparets planer för campingen, "pärlan vid Järnsjön".

En del av dessa spörsmål får måhända svar på följande sidor, där trängandes med annat som vi hoppas intressant stoff från bygden.
VÄL MÖTT IGEN KÄRA SELLRINGAR! / *Rune Sköllerhag*

Tidningen **Vi ses i Silleruds Nytt** årg1 år1 utges av Silleruds Framtidsgrupp med ekonomiskt bidrag från projektet "Skansars bevarande och utvecklingsmöjlighet". Fortsättningsvis skall en tidningsgrupp bildas med representanter för bygdens föreningar. Ansvarig utgivare: Gunilla Norman

När Militären kom till Sillerud.

Att åren går fort det känner vi alla av, att vi har lätt för att glömma det vet vi, det vi är intresserade av, det tar vi reda på och det som är obehagligt det ruskar vi av oss.
Det som skedde i vår bygd 1940 och åren där omkring vill vi helst glömma och för det mesta vill vi inte tala om det, för det väcker obehagliga minnen och vi har en förhoppning om att det var en tid som inte skall komma åter. Men genom historien så kan vi se att det som har hänt verkligen kan upprepa sig.
En dag i april 1940 när vårt broderland Norge blev våldtaget av den tyska krigsmaskinen, blev självfallet Norge överrumplat och även Sverige. Det här skulle inte få hända!
Den svenska krigsmakten mobiliserades och som mest fanns ca: 350 000 man totalt fördelade inom alla vapengrenar, varav ca:75 000 man låg i beredskap i Värmland. Det var ett landskap som stod i en total förvandling, allting blev med ens alldeles annorlunda.
Nordmarken var ur tysk synpunkt ett intressant uppmarschområde, där fanns vägar och kommunikationer för att snabbt kunna komma in och ta Sverige
Vid Järnsjön utanför Årjäng fanns en plats som kunde ha ett strategiskt värde för den svenska militären och här anlades Skans 115 Järnsjön.
Skansen ingick i det svenska gränsförsvaret och dess uppgift var att fördröja en eventuell anfallande fiende. Det byggdes treradiga pansarhinder och tvåradiga taggtrådshinder i skansens ytterområden och i de inre delarna så byggdes det skyddsvärn, splitterskydd, skyttevärn, skyddsmurar, pjäsplatser och förbindelsevärn mellan de olika sektionerna. Genom skansen så fanns den dåvarande järnvägen Årjäng-Åmål och där placerades det en spärrvagn.
Skansen var till ytan ganska stor och rymde ett helt kompani ca: 150 man. Det fanns 117 st. skyddsplatser och 3 skyddsrum samt 6st. skyddsplatser för personal. Vidare så fanns det 2st. fullträffsäkrade KG-hattar, 54 st. skyttevärn och 1100 meter förbindelsevärn.
Under beredskapen så bemannades skansen av soldater från 7 gf.komp. tillhörande 1 gf.bat.
Skansen genomgick en modernisering under åren 1996-67, och då under de så kallade kalla krigets dagar allt med tanke på kärnvapenkrigföring.
Skansen står idag 60 år senare under avveckling ur försvaret och kan bli föremål för en rivning.
Med välvilligt bistånd från markägare och intresserade, Byalag, Hembygdsföreningar samt andra intressegrupper skulle en rivning kunna förhindras och åtgärder vidtas för att utveckla skansen som besöksområde, guidning, ingå som en del i skolors undervisning etc.
Det finns ett mycket stort historiskt värde i denna skans där den ligger ensam och övergiven och kan vi fylla den med ytterligare information från arkiv, soldatrullor och händelser som utspelades under denna tid så är vi skyldiga att förmedla detta till våra barn
Vi har lätt för att ta till våra historieböcker och där läser vi om Gustav Vasa, Napolieon och Karl X11 och det är inget fel i det men vi har lätt för att glömma bort vår närhistoria som är en mycket viktig ingrediens för att stärka vår identitet.

För Skansars Bevarande
Christer Persson

Denna sida, eller i fortsättningen sidor, kan tänkas representeras av Församlingsbladet för att samordna informationsflödet till hushållen som tenderar att bli allt större och större. Silleruds församlingsblad behöver inte förändras utan bara bli en del av ett gemensamt blad. Diskussionerna om samarbetet kommer att fortsätta då frågan redan varit väckt i kyrkorådet.

I detta nummer presenteras de **aktuella predikoturerna** fr.o.m. 2000-11-26

NOV			
26	kl. 18	HÖGMÄSSOGUDSTJÄNST	
DEC			
3	kl. 10	SÖNDAGSMÄSSA. Kör.	Kaffe i Sockenstugan. **Invigning** av gåva från kyrkliga syföreningen. Bonad av Gerd Wahlström.
10	kl. 18	FAMILJEGUDSTJÄNST. Luciatåg Barnkör.	Röda Korset bjuder på kaffe i Sockenstugan.
17	kl. 18	SÖNDAGSGUDSTJÄNST	
24	kl. 11	JULBÖN. Vi bygger krubban i kyrkan. Matilda Helg flöjt.	
25	kl. 07	JULOTTA. Musik	
26	kl. 10	ANDAKT i Svensbyns pensionärshem	
	kl. 1130	ANDAKT i Tenviks pensionärshem	
31	kl. 18	NYÅRSBÖN	
JAN			
1	kl. 16	SÖNDAGSGUDSTJÄNST. Rikard Ohlin sång	
4	kl. 18	MISSIONSFEST i Sockenstugan. Andakt, kaffe, lotterier, försäljning mm.	
6	kl. 10	HÖGMÄSSOGUDSTJÄNST	
7	kl. 18	MEDITATIONSGUDSTJÄNST	
14	kl. 16	FAMILJEGUDSTJÄNST.	Julfest med kaffe och saft i Sockenstugan. Tomten kommer.

Gudstjänstledare: Kerstin Segerberg

Kyrkliga syföreningen har ett lotteri (4000 lotter) till Peter Fjellstedts minne på gång i bygden, 2kr/lott, med fina vinster. Köp dem gärna!
Dragning sker på missionsfesten den 4 jan. i Sockenstugan. Dit är alla välkomna. Där bjuds på andakt, kaffe, lotterier, försäljning mm. Slut upp för minnet av bygdens "egen" missionär Peter Fjellstedt.

KÖRFRONTEN

Alla barn som vill vara med är välkomna till luciaträning i Sockenstugan följande måndagar kl. 18 – 19 : 27/11 och 4/12
Luciafirandet blir i kyrkan söndagen den 10/12 kl. 18 men kören möts då kl. 1730

Hälsningar, *Mie* tel. 311 54

Hembygden

Ännu en sida som kan representeras av ett redan etablerat blad nämligen Hembygdsnytt. Här kan hembygdsföreningen utforma sin del efter sina önskemål och också ingå i tidningsledningen.
Angående temat i detta nummer "Skansars bevarande..", har hembygdsföreningens styrelse haft möte med anledning av vad som skall hända med skansen vid Järnsjön. Det finns själ att återkomma i denna sak.

GLÖM HELLER INTE .....

adventsfirandet med julmarknad på Hembygdsgården 9 -10 /12
Se program i Hembygdsnytt!

Gerds Keramik

Drejskivan snurrar vidare - livet likaså! Nu i utökade lokaler för utställning och kursverksamhet
9-10 dec. har jag traditionsenligt julöppet
Utställning
Erik Fredriksson, Tegen visar oljemålningar
Monika Jakobsson, Säffle -"- -"-
AnneMarie Nilsson -"- halmslöjd

Sjösala Sillerud
Keramik • Konst • Hantverk • Café

I caféet finns Lilian Karlsson och Marianne Andersson för att baka pepparkakor och sälja mesost, knäckebröd, julpynt mm.

Välkommen *hälsar Gerd Wahlström*

Ide och hantverk i Sillerud (IHS)

Varje tisdag kväll är det hantverkscirkel på Sjösala. Vi väver och gör diverse alster för julförsäljningen. Dessutom motionerar vi skrattmusklerna rejält.
Vävintresserade!
Mattvarp och löparvarp finns uppsatt för vävning. Intresserade är välkomna.
Gammaldags julmarknad på Trädgårdsföreningen i ***Göteborg*** första advent.
IHS åker ned för andra året och deltar med sellrekaka,, som av ortsbefolkningen uppfattas som sellerikaka, och andra alster som medlemmarna skickat med.
Vi har också gjort sellrekôrv till jultallriken på hembygdsgår'n.
Ihs har försäljning på 2:dra vån. På samma ställe ***lördag*** *och* ***söndag 9–10 /12***
KL. 12-17

Sillerud IF Verksamhet
Medlemsantal ca 325 st

Fotbollen som är den största verksamheten inom föreningen, har ett A-lag , ett B-lag och 4 ungdomslag samt 3 ungdomslag som samarbetar med Årjäng. A-laget spelade i år i div. 6 västra. Inför kommande säsong började träningen 14/11 (inomhus) 1g/vecka, efter nyår 2ggr/vecka. I december spelas inomhuscup (Hallvärmländskan) och i mars börjar träningsmatcherna. Seriespelet börjar 1:a veckan i maj. A+B-laget har ca 35 aktiva igång. Ungdomslagen som spelar seriespel är F89 och P81, som det går väldigt bra för. För P94 och P95 är det träning som gäller än så länge. De tre lag som samarbetar med Årjäng är F88, P89 och P90. Huvudansvarig är Morgan Eriksson.
Nystart för bordtennisträning var det i höstas i Svensbyns sporthall. Tränare är Roger och Anna Jönsson. På den första träningen kom det ca 35 ungdomar.
På skidfronten är det av naturliga skäl trögt just nu. Förra säsongen hade Christer Ruus hand om träningen.
Innebandy-killarna håller igång med träning varje fredag. Tyvärr inget seriespel i år.
Vi har även en Dam-sektion där huvudverksamheten har varit mätens-tombolan. Här har hela Sillerud ställt upp med vinster.
En annan aktiv grupp som håller igång är alla som städar Årjängs Såg, så föreningen får in pengar, ca 60 personer.

/ Roland Karlsson

20/1 IDROTTSFEST på Tjolitta.

Boka in den dagen!Tänk 325 medlemmar! Vilken fest det ska bli!

Silleruds Båtsällskap IDUN av Ragnar Ohlin

bildades 1993 för att samla båtägarna i Sillerud och för att företräda deras intressen. Idén fick snabbt stort gensvar och idag finns i föreningen dryga sextiotalet medlemmar.
Vi har svarat för restaurering av bryggorna i Harnäs och Signebyn och det arbetet fortsätter kontinuerligt.
I slutet av juli ordnar vi traditionsenligt bryggdans på Harnäsbryggan och i augusti samlas medlemmarna till kräftfest på vår "klubbholme" Restön.
Vi tycker mycket om vatten, men det blev för mycket under sommaren 2000 så det inträffade faktiskt att några båtar aldrig kom i sjön! Det hoppas vi slippa till sommaren som kommer.
Ordförande i sällskapet är Roland Karlsson och sekreterare är Rikard Ohlin. De informerar gärna om det Du vill veta.

O du!! Missa inte **Lusserocken på Tjolitta**
Vi utlovar en kanonkväll med gruppen Bloody Covers.
Lördag 9/12 *21.00-01.00* Se vidare annons och affisch

Silleruds Travklubbs logotyp är gjord efter en av medlemmarna. Kusken är Sigurd Olsson (Sigge på Lönn) med sin framgångsrika Häst SOLELSA som bl.a. vann storloppet Erik Perssons Memorial, även då satt Sigge i sulkyn.

Silleruds Travklubb registrerades som travklubb 1941, men var många år tidigare aktiv med tävlingar på is.
Medlemsantalet är f.n. ca. 50 st därav en styrelse som består av 7 ledamöter. Gunnar Kylén är ordf. De flesta är aktiva med häst, samtliga är på något sätt involverade i travsport.
Förr om åren gick det att tävla på sjöis, däribland Bysjöns is. Tyvärr har travklubbarna tvingats ha sina "istrav" på travbanan, då vårt klot vänt sig.
Silleruds Travklubb är en av de aktivaste i Nordmarken, och intresset vid TÄVLINGSDAGEN är stor, så stor att alla anmälningar ej kan tas emot.
Prisutdelningen, efter travet, som hålls på Tjolitta är väldigt populär, där sponsorer varje år ställer upp och skänker en del av de fina priserna. Klubben anordnar också supé och dans efter prisutdelningen.
Travklubben ordnar även en årlig resa till Oslo Grand Prix. I år blev det en 2-dagars resa med övernattning på City Hotell i Oslo
Vi är även med och fixar sponsorer till Sillerudsdagen på travbanan, där klubben har ett lopp.

För klubben, Anita Hansson

Våra skolor – Våra skolor – Våra skolor

Signebyns skola har varit på studiebesök vid Järnsjöns skans och några elever ger här sin version av det besöket, som var mycket uppskattat av både elever och vuxna.

VÅRT BESÖK VID SKANSEN VID JÄRNSJÖN

En regnig måndag i oktober gjorde Signebyns skola ett besök i skansen vid Järnsjön. Först åkte vi till Sandaholm. När vi var där berättade vår guide Krister om skansen. Sedan gick vi uppför en lång trappa. Efter mycket prat så går vi in i ett skyddsrum som var atombombsäkert. I det skyddsrummet fick det plats 48 stående personer eller 24 liggande. Därpå gick vi in i en Kghatt. När det var klart var det korvgrillningsdags. Vi tycker att besöket var synnerligen intressant även om vädret kunde varit bättre.

Eftersom vi arbetar med ett projekt om hembygden passar det ju bra att vi fick förmånen att göra detta besök.

Samuel klass 3:an *Anton klass 6:an*

Försäljning vid ICA Sillerud lördag 9/12 Dörrkransar,hembakt,knäck,neker mm

Julavslutning i Signebyns skola *tisdag 19 / 12 kl. 18*

Även Svensbyns skola har besökt samma skans och här kommer en elevs berättelse.

Skansen i Sanda!

Jag och min klass var på en guidad tur till skansen i Sanda. Skansen är ett försvarsområde från andra världskriget.

Vi gick runt lägret och kollade på olika byggnader.

Vi fick gå in i två olika byggnader. Den första var ett litet skyddsrum. Det var trångt och lite unket, beroende på att det fanns en luftpump, som någon måste stå och pumpa vid hela tiden, när man bodde i skyddsrummet. Det fanns en liten kamin, en liten karbidlampa och en liten mur som man lagade mat på.

I en så´n här kunde man få vara i en till fyra veckor, beroende på mängden av radioaktivt nedfall. Rummet stod emot ett kärnvapenattentat.

Den andra byggnaden var en KG*-hatt(En byggnad som soldaterna sov i och sköt ifrån om det kom fiender) Den var också liten. När man kom in i KG-hatten, så var det två våningar. På den understa var det tio sängar och på den översta var det skytteluckor, som man sköt ifrån. Runt hela området var det en stenmur med taggtråd på. Runt i området var det flera små murar. I dom fanns det kanonöppningar med jämna mellanrum. I det här lägret var det c:a 150-200 man. Det här lägret byggdes 1940 och var färdigt 1945.

*KG-hatt=Kulsprutegevär

Av: Ann-Sofie Hammarström klass 6

Julavslutning i Svensbyns skola *åk. 3-6 måndag 11 / 12 kl. 19*

5-åringar - åk. 2 torsdag 14 / 12 kl.18.30

I HUV´ET PÅ EN AMATÖRREDAKTÖR !!!

Det har varit uteslutande positiva tongångar vid förfrågan om deltagande i detta blad. Det har till och med inkommit så mycket material att allt inte får plats denna gång. Ha tålamod, Ni drabbade! I nästa nummer tar vi sats och publicerar Ert bidrag. ***Tack för alla rader Ni lämnat in.***

Det skall även ges utrymme för följande: Annonser, insändare, "de ungas sida" mm. Reklamplatser ska ges utrymme och sist men inte minst **Dina synpunkter** på detta blad. Ha de! /G. Norman

---

Glöm ej! JULGRANSTÄNDNING i Svensbyn LÖRD. 2 / 12 kl. 17 ev. medverkar Kyrkokören. Glögg och kaffe serveras. VÄLKOMMEN

Den 13 april i år togs det första steget för att bilda en ny ideell förening i Sillerud.
Mötet på Tjolitta var sammankallat av bygdekontoret med anledning av att en företagare ville etablera sig i Sillerud, men på grund av att det inte fanns någon lokal var han tvungen att söka sig till Årjäng istället. **Inga holkar inga fåglar.**
En grupp utsågs att gå vidare med bildandet av en ideell förening. Den 14/5 lämnade så Silleruds Framtidsgrupp in ansökan till länsstyrelsen om projektmedel för att bland innevånarna i Sillerud öka engagemanget för bygden. Detta skall leda till förverkligandet av ett företagshus/hantverkshus i Sillerud. Härigenom skapas arbetstillfällen, föreningslivet befrämjas, servicen ökar och ungdomen får bättre möjligheter till en kreativ miljö.
Efter ett antal träffar, uppvaktningar och möten har nu kommunen köpt mark för själva huset. För att få kommunen att bygga huset krävs 3 hyresgäster. Vi har några presumtiva hyresgäster. ***Men vi behöver fler !***
Är du intresserad eller känner du någon som kan vara intresserad ?: Hör av dig till någon av oss i styrelsen !
Dessutom har vi skrämt liv i möjligheten att få bygga vid Svensbysjön via ett av byggnadsnämndens möten som var förlagt till Svensbyns skola.
Det senaste draget för att göra Sillerud känt är representation på Trädgårdsföreningens julmarknad i Göteborg i december tillsammans med Idé och Hantverk.
Givetvis är det tänkt att vi skall arbeta för andra utvecklingsmöjligheter i Sillerud, men just nu är detta första steget på vägen, vi hoppas på fler.
Anslag om möten utlyses på anslagstavlan i Svensbyn och du är alltid välkommen att ringa till oss eller stanna till för en pratstund när vi ses i Svensbyn, eller titta in på Bygdekontoret.

Med vänliga hälsningar, Silleruds Framtidsgrupp.

Vi som ingår i styrelsen är:
Hans Olsson, ordf. 401 55, Anette Nielsen 420 50, Gerd Wahlström 400 80, Hugo Ek 401 05, Jörgen Karlsson 401 74, Rikard Ohlin 401 95, Kent Norman 411 40.
Suppleanter är: Inger Reuter 77 10 56 och Ingela Hansson 420 19.
Bli medlem du också !

VI SES I SILLERUD